Ein Leben für den Frieden

ცხოვრება მშვიდობისთვის

Medieninhaber und Herausgeber:
© 2005 Österreichisches Gesellschafts- und Wirtschaftsmuseum,
Wien, http://www.wirtschaftsmuseum.at
Hergestellt im Auftrag des Bundesministeriums für auswärtige Angelegenheiten, Wien, http://www.bmaa.gv.at
Inhaltliche Konzeption: Georg Hamann
Hersteller: Paul Gerin Druckerei, Wolkersdorf
ISBN: 3-902353-28-7

გამომცემელი:
© 2005 ავსტრიის საზოგადოებისა და მრეწველობის მუზეუმი,
ვენა, *http://www.wirtschaftsmuseum.at*
შექმნილია საგარეო საქმეთა ფედერალური სამინისტროს დაკვეთით
ვენა, http://www.bmaa.gv.at
საშინაარსო კონცეფცია: გეორგ ჰამანი
მწარმოებელი: პაულ გერინის სტამბა, ფოლკერსდორფი
ISBN: 3-902353-28-7

ÖSTERREICHISCHES GESELLSCHAFTS- UND WIRTSCHAFTSMUSEUM

Bundesministerium für auswärtige Angelegenheiten

Federal Ministry for Foreign Affairs

100 Jahre Friedensnobelpreis an Bertha von Suttner

„Die Waffen nieder“ – dieser Titel des berühmtesten Romans Bertha von Suttners war zugleich Programm und wichtigstes Lebensziel dieser bemerkenswerten Frau. Der hundertste Jahrestag der Verleihung des Friedensnobelpreises an Bertha von Suttner ist eine ausgezeichnete Gelegenheit, an ihr Werk zu erinnern und sich damit auseinander zu setzen.

Bertha von Suttner war nicht nur die erste Frau, die den Friedensnobelpreis erhielt, sie war es auch, die ihren Freund und Gönner Alfred Nobel zur Stiftung des Friedensnobelpreises inspirierte.

Als Schriftstellerin und Vortragende war Bertha von Suttner die Galionsfigur einer weltweiten Friedensbewegung. Entgegen dem Trend ihrer Zeit stellte sie sich unbeirrbar gegen nationalen Fanatismus, gegen aggressive Parolen von Kriegstreibern, Hasspredigern und Antisemiten. Sie erkannte die zerstörerische Kraft dieser Ideologien und meinte prophetisch: "Der nächste Krieg wird von einer Furchtbarkeit sein wie noch keiner seiner Vorgänger".

Bertha von Suttner blieb es erspart, die zerstörerischen Weltkriege des 20. Jahrhunderts mit zu erleben. Wir, die wir um die Erfahrung dieser fürchterlichen Kriege wissen, haben die Aufgabe, uns an von Suttners Lebenswerk zu erinnern und es weiter zu tragen.

Die österreichische Außenpolitik wird sich im Geiste Bertha von Suttners weiterhin für den Frieden und die Einhaltung der Menschenrechte in aller Welt einsetzen. Denn dauerhafter Frieden und Sicherheit sind nur dort möglich, wo Menschenrechte garantiert sind.

Dr. Ursula Plassnik
Bundesministerin für auswärtige Angelegenheiten
der Republik Österreich

ბერთა ფონ ზუტნერისთვის მშვიდობის დარგში ნობელის პრემიის მინიჭების 100 წლისთავი

„ძირს იარაღი!“ – ბერთა ფონ ზუტნერის უცნობილესი რომანის ეს სახელწოდება იმავდროულად იყო ამ ღირშესანიშნავი ქალის პროგრამა და ცხოვრების უმნიშვნელოვანესი მიზანი. ბერთა ფონ ზუტნერისთვის მშვიდობის დარგში ნობელის პრემიის გადაცემა ჩინებული შემთხვევაა მისი ნაღვაწის გასახსენებლად და გასაანალიზებლად.

ბერთა ფონ ზუტნერი იყო არა მხოლოდ პირველი ქალი, რომელსაც მშვიდობის დარგში ნობელის პრემია გადაეცა, არამედ – ის ადამიანი, რომელმაც თავის მეგობარს და მფარველს ალფრედ ნობელს მშვიდობის დარგში ბობელის პრემიის ფონდის შექმნა შთააგონა.

როგორც მწერალი და ორატორი, ბერთა ფონ ზუტნერი მსოფლიო სამშვიდობო მოძრაობის თვალსაჩინო ფიგურა იყო. საპირისპიროდ მისი დროის ძირითადი ტენდენციისა, იგი შეუპოვრად ილაშქრებდა ნაციონალური ფანატიზმის წინააღმდეგ, ომის გამჩაღებელთა აგრესიული ლოზუნგების, სიძულვილის და ანტისემიტიზმის მქადაგებელთა წინააღმდეგ. იგი ხედავდა ამ იდეოლოგიათა დამანგრეველ ძალას და წინასწარმეტყველურად ფიქრობდა: „მორიგი ომი ისეთი დიდი საშინელება იქნება, როგორიც არ ყოფილა არც ერთი მანამდელი ომი“.

ბერთა ფონ ზუტნერი არ მოსწრებია მე-20 საუკუნის დამანგრეველ მსოფლიო ომებს. ჩვენი, ამ შემაძრწუნებელი ომების გამოცდილების მქონე ადამიანების, ამოცანაა, ბერთა ფონ ზუტნერის ცხოვრებისეული ღვაწლის გახსენება და ამ მაგალითით ცხოვრება.

ავსტრიის საგარეო პოლიტიკა ყოველთვის იქნება ბერთა ფონ ზუტნერის სულისკვეთების მატარებელი მშვიდობისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის საქმეში, რამეთუ ხანგრძლივი მშვიდობა და უსაფრთხოება მხოლოდ იქ არის შესაძლებელი, სადაც ადამიანის უფლებები დაცულია.

დ-რი ურსულა პლასნიკი
ავსტრიის რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა
ფედერალური მინისტრი

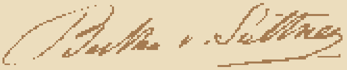

Bertha von Suttner (1843-1914) Biographie

ბერთა ფონ ზუტნერი (1843-1914) ბიოგრაფია

9.Juni 1843: Bertha Sophia Felicita Gräfin Kinsky von Chinitz und Tettau wird im Prager Palais Kinsky am Altstädter Ring geboren. Die Kindheit verbringt Bertha mit ihrer Mutter Sophie in Brünn.

1856 bis 1873: Übersiedlung nach Wien, später nach Klosterneuburg bei Wien. Aufenthalte in Wiesbaden, Paris, Baden-Baden, Venedig, Bad Homburg

Sommer 1864: Bekanntschaft mit Ekaterina Dadiani, Fürstin von Mingrelien, in Bad Homburg

1873 bis 1875: Gouvernante für die vier Töchter des Barons Karl von Suttner in Wien und Harmannsdorf/NÖ. Heimliche Beziehung zu dessen Sohn Arthur

Herbst 1875 bis Sommer 1876: Sekretärin bei Alfred Nobel in Paris

12. Juni 1876: Heimliche Hochzeit mit Arthur von Suttner in der Kirche „St. Ägyd“ in Wien-Gumpendorf

Sommer 1876 bis Frühjahr 1885: Die Suttners leben in Georgien. Aufenthalte in Tiflis, Kutais und Zugdidi

Mai 1885: Rückkehr nach Österreich

Oktober 1885: Besuch des Schriftstellerkongresses in Berlin

Winter 1886/1887: Aufenthalt in Paris. Erste Kontakte zur Friedensbewegung

1889: „Die Waffen nieder!“ erscheint

Winter 1890/1891: Aufenthalt in Venedig, Kontakte zu Vertretern der „Interparlamentarischen Konferenzen“

1891: Erster großer öffentlicher Auftritt beim 3. Weltfriedenskongress in Rom, Gründung der „Österreichischen Friedensgesellschaft“

1892: Gründung des „Vereins zur Abwehr des Antisemitismus“, Reisen nach Berlin, Bern und Zürich

10. Dezember 1896: Tod Alfred Nobels

1899: Erste Haager Friedenskonferenz

10. Dezember 1902: Tod Arthur von Suttners

1903: Eröffnung des „Institut international de la Paix“ in Monaco

1904: Erste Amerikareise, Weltfriedenskongress in Boston. Empfang bei Präsident Theodore Roosevelt in Washington

Dezember 1905: Suttner wird der Friedensnobelpreis zuerkannt.

Frühjahr 1906: Entgegennahme des Friedensnobelpreises in Christiania, Vortragsreise durch Skandinavien

1907: Zweite Haager Friedenskonferenz

1912: Zweite Amerikareise

21. Juni 1914: Tod Bertha von Suttners in Wien, ihr Leichnam wird auf eigenen Wunsch verbrannt. Ihre Urne befindet sich in Gotha.

1843, 9 ივნისი: პრაღაში, ალტშტედტერ რინგზე, დაიბადა ბერთა სოფია ფელიჩიტა გრაფინია კინსკი ფონ ჩინიცი და ტეტო. ბავშვობა ბერთამ დედასთან, სოფიასთან, გაატარა ბრუინში.

1856-1873: საცხოვრებლად გადასვლა ვენაში, მოგვიანებით – ვენის მიმდებარე კლოსტერნოიბურგში. ცხოვრობს ვისბადენში, პარიზში, ბადენ-ბადენში, ვენეციაში, ბად ჰომბურგში.

1864, ზაფხული: ბად ჰომბურგში გაიცნო ეკატერინე დადიანი, სამეგრელოს დედოფალი.

1873-1875: ვენასა და ჰარმანსდორფში (ქვემო ავსტრია) ბარონ კარლ ფონ ზუტნერის ოთხი ქალიშვილის გუვერნანტია. ფარულ კავშირს ამყარებს ბარონის ვაჟთან, ართურთან.

1875 წლის შემოდგომიდან 1876 წლის ზაფხულამდე: ალფრედ ნობელის მდივანია პარიზში.

1876, 12 ივნისი: ფარულად იწერს ჯვარს ართურ ფონ ზუტნერზე, ვენა-გუმპენდორფის წმ. ეგიდის ეკლესიაში.

1876 წლის ზაფხულიდან 1885 წლის გაზაფხულამდე: ზუტნერები ცხოვრობენ საქართველოში: თბილისში, ქუთაისსა და ზუგდიდში.

1885, მაისი: დაბრუნება ავსტრიაში.

1885, ოქტომბერი: ესწრება მწერალთა კონგრესს ბერლინში.

1886/1887, ზამთარი: ცხოვრობს პარიზში. ამყარებს პირველ კონტაქტს სამშვიდობო მოძრაობასთან.

1889: ქვეყნდება “ძირს იარაღი!“

1890/1891, ზამთარი: ცხოვრობს ვენეციაში, კავშირს ამყარებს „ინტერსაპარლამენტო კონფერენციათა“ წარმომადგენლებთან.

1891: ფართო საზოგადოების წინაშე პირველი დიდი გამოსვლა რომში, მე-3 სამშვიდობო კონგრესზე. აარსებს “ავსტრიის სამშვიდობო საზოგადოებას”.

1892: „ანტისემიტიზმის მოგერიების კავშირის“ დაარსება. მიემგზავრება ბერლინში, ბერნსა და ციურიხში.

1896, 10 დეკემბერი: გარდაიცვალა ალფრედ ნობელი.

1899: ჰააგის პირველი სამშვიდობო კონფერენცია.

1902, 10 დეკემბერი: გარდაიცვალა ართურ ფონ ზუტნერი.

1903: მონაკოში იხსნება „Institute international de la Paix“.

1904: პირველად მიემგზავრება ამერიკაში, მონაწილეობს მშვიდობის მსოფლიო კონგრესში, ბოსტონში. ვაშინგტონში ხვდება პრეზიდენტ თეოდორ რუზველტს.

1905, დეკემბერი: ზუტნერს ენიჭება ნობელის პრემია მშვიდობის დარგში.

1906, გაზაფხული: ქრისტიანიაში გადაეცემა ნობელის პრემია, მოგზაურობს სკანდინავიაში და კითხულობს მოხსენებებს.

1907: ჰააგის მეორე სამშვიდობო კონფერენცია.

1912: მეორედ მიემგზავრება ამერიკაში.

1914, 21 ივნისი: ბერთა ფონ ზუტნერი გარდაიცვალა ვენაში. მისი ცხედარი – ანდერძის თანახმად – დაწვეს. ფერფლი ინახება გოთაში.

Kindheit und Jugend

ბავშვობა და ახალგაზრდობა

Prag, Photographie um 1900 aus Suttners Besitz – პრაღა, 1900, ფოტო ზუტნერების კერძო საკუთრებიდან

Die vier Brüder Kinsky als hohe Offiziere der österreichischen Armee. Berthas Vater Franz Josef (zweiter von links) stirbt 75jährig noch vor ihrer Geburt.
ოთხი ძმა კინსკები, ავსტრიის არმიის უმაღლესი ოფიცრები. ბერთას მამა ფრანც იოზეფი (მარცხნიდან მეორე) 75 წლის გარდაიცვალა, ვერ მოესწრო ქალიშვილის დაბადებას.

Venedig 1864

Homburg 1866

Die junge Bertha führt an der Seite ihrer Mutter ein kostspieliges Gesellschaftsleben.
ბერთა ახალგაზრდობას ატარებს დედასთან, მდიდრულ საზოგადოებაში.

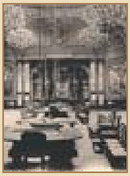

In der Hoffnung auf den großen Gewinn verspielt die Mutter auch Berthas gesamtes Vermögen in Casinos.
ბერთას დედა, დიდი მოგების მოიმედე, კაზინოში აგებს მთელ ქონებას, მათ შორის – ბერთას ქონებას.

Bertha Sophia Felicita Gräfin Kinsky von Chinitz und Tettau kommt am 9. Juni 1843 in Prag (heute Tschechische Republik) zur Welt. Obwohl als Gräfin geboren, zählt Bertha dennoch nie zur „ersten Gesellschaft“. Ihre Mutter Sophie ist eine Bürgerliche und wird nach dem Tod ihres Mannes von dessen Familie gemieden.

ბერთა სოფია ფელიჩიტა გრაფინია კინსკი ფონ ჩინიცი და ტეტო დაიბადა 1843 წლის 9 ივნისს, პრაღაში (ამჟამად – ჩეხეთის რესპუბლიკა). მიუხედავად იმისა, რომ ბერთა დაიბადა როგორც გრაფინია, იგი „ზეპურ საზოგადოებას“ მაინც არ ეკუთვნის. დედამისი სოფია, როგორც ბურჟუაზიის წარმომადგენელი, ქმრის გარდაცვალების მერე მისი ოჯახიდან განაპირებული აღმოჩნდა.

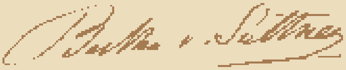

Gouvernante bei Suttner

ზუტნერების გუვერნანტი

Drei Verlobungen – aber keine Heirat:

Baron Gustav von Heine-Geldern,
ein englischer Hochstapler (Name unbekannt),
Prinz Adolf zu Sayn-Wittgenstein-Hohenstein

სამი ნიშნობა და არც ერთი ქორწინება:
ბარონი გუსტავ ფონ ჰაინე-გელდერნი,
ინგლისელი ავანტურისტი (გვარი უცნობია),
პრინცი ადოლფ ცუ საუნ-ვიტგენშტაინი

Gustav von Heine-Geldern; Bertha löst die Verlobung zum 34 Jahre älteren Millionär.
მილიონერი გუსტავ ფონ ჰაინე-გელდერნი; ბერთა უარს ამბობს 34 წლით მასზე უფროს დანიშნულზე.

Schloss Harmannsdorf heute
Schloss ასე გამოიყურება ამჟამად ჰარმანსდორფის სასახლე.

Im Landschloss Harmannsdorf in Niederösterreich verlebt Bertha im Kreise der Familie Suttner eine glückliche Zeit.
ჰარმანსდორფის სასახლეში, ქვემო ავსტრიის სოფლად, ზუტნერების საოჯახო წრეში, ბერთა ბედნიერ დროს ატარებს.

Das Dienstpersonal der Familie Suttner. Als Gouvernante zählt die geborene Gräfin nun fast dazu.
ზუტნერების მოსამსახურე პერსონალი. ბერთა, როგორც გუვერნანტი, თითქმის ამ პერსონალში ირიცხება.

Bertha ist nicht bereit, sich an einen reichen Mann zu verkaufen. Als Gouvernante für die Töchter Baron Suttners verdient sie sich selbstbewusst ihr eigenes Geld. In einen der Söhne verliebt sie sich: Arthur von Suttner, ihren späteren Gatten.

ბერთა მზად არ არის საიმისოდ, რომ მდიდარ მამაკაცს მიეყიდოს. იგი სრული თვითშეგნებით ირჩენს თავს საკუთარი შრომით, როგორც ბარონი ზუტნერის ქალიშვილების გუვერნანტი. მას უყვარდება ბარონის ერთ-ერთი ვაჟიშვილი: ართურ ფონ ზუტნერი, შემდგომში მისი მეუღლე.

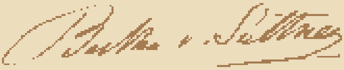

Alfred Nobel

ალფრედ ნობელი

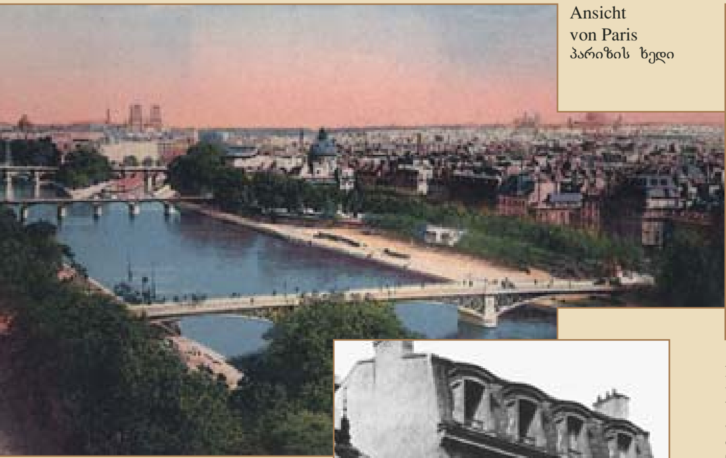

Ansicht von Paris
პარიზის ხედი

Alfred Nobel, ein einsamer und melancholischer Mann, verliebt sich in die belesene und vielsprachige Bertha.
ალფრედ ნობელი, მარტოხელა და მელანქოლიური მამაკაცი, რომელსაც უყვარდება ნაკითხი და ენების მცოდნე ბერთა.

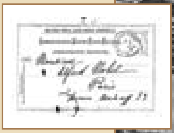

Korrespondenzkarte Suttners an Nobel
ნობელთან ზუტნერის საკორესპონდეციო ბარათი

Nobels Pariser Villa in der Ave. Malakoff, Berthas noble Wohn- und Arbeitsstätte
ნობელის პარიზული ვილა ავეში. მალაკოფი. ნობელთან ბერთას საცხოვრებელი და სამუშაო ქალაქები.

Nobels chemisches Labor
ნობელის ქიმიური ლაბორატორია.

„Ich möchte einen Stoff oder eine Maschine schaffenkönnen von so fürchterlicher, massenhaft verheerender Wirkung, daß dadurch Kriege überhaupt unmöglich würden."
„მე ვისურვებდი საზარელი, მასობრივი განადგურების ისეთი ზემოქმედების მქონე მასალის ან მანქანის შექმნას, რომ ომები საერთოდ შეუძლებელი გამხდარიყო".

Alfred Nobel hat mit der Erfindung des Dynamits Millionen gemacht. Nach unsteten Jahren lässt er sich in Paris nieder und sucht via Zeitungsannonce eine Privatsekretärin. Bertha meldet sich und wird sofort eingestellt.

ალფრედ ნობელი დინამიტის გამოგონებამ მილიონერად აქცია. მშფოთვარე წლების მერე იგი პარიზში სახლდება და საგაზეთო ანონსით ეძებს პირად მდივანს. ბერთა ეხმიანება და მაშინვე თანხმობას ღებულობს.

Jahre am Kaukasus

კავკასიაში გატარებული წლები

Tiflis, zeitgenössische Photographie aus dem Besitz Bertha von Suttners
მაშინდელი თბილისი, ფოტო ბერთა ფონ ზუტნერის საკუთრებიდან

Auf farbenfrohen Sammelbildchen wird das „exotische“ Leben auf dem Kaukasus dargestellt.
ფერად ბარათებზე ასახულია კავკასიის „ეგზოტიკური“ ცხოვრება.

Fürstin Ekaterina von Mingrelien, Gönnerin der Suttners
სამეგრელოს დედოფალი ეკატერინე, ზუტნერების მფარველი.

Um Geld zu verdienen, schreibt Bertha Fortsetzungsromane für österreichische Zeitungen und wird dadurch zunehmend bekannt.
ფული რომ მოიპოვოს, ბერთა სერიულ რომანებს წერს ავსტრიული გაზეთებისთვის, რის შედეგადაც თანდათანობით სახელს იხვეჭს.

Arthur von Suttner, der um sieben Jahre jüngere Ehemann. Portrait aus späterer Zeit.
ართურ ფონ ზუტნერი, ბერთაზე შვიდი წლით უმცროსი მეუღლე. მოგვიანებით შექმნილი პორტრეტი.

Bertha von Suttner, von ihrem Mann in Georgien als dicklich und kurzsichtig karikiert
მეუღლის მიერ საქართველოში შექმნილი კარიკატურა, რომელზეც ბერთა გამოყვანილია, როგორც მსუქანი და ახლომხედველი

Aus Liebe zu Arthur von Suttner verlässt Bertha 1876 Paris. Nach der heimlichen Hochzeit zieht das Paar nach Georgien. Die Geldsorgen sind quälend: durch Sprach- und Musikunterricht trägt Bertha zum Lebensunterhalt bei.

ართურ ფონ ზუტნერზე შეყვარებული ბერთა 1876 წელს ტოვებს პარიზს. ფარული ქორწინების მერე, ახალდაოჯახებული წყვილი საქართველოში მიემგზავრება. მტანჯველი სიდუხჭირე: ბერთა ენების და მუსიკის მასწავლებლობით ირჩენს თავს.

Zurück in Europa - Paris

დაბრუნება ევროპაში – პარიზი

Ansicht von Paris
პარიზის ხედი.

Der berühmte französische Schriftsteller Emile Zola, Suttners Korrespondenzpartner
სახელგანთქმული ფრანგი მწერალი ემილ ზოლა, რომელთანაც ზუტნერს მიმოწერა აქვს

„Das Maschinenzeitalter“ – In ihrem 1888 erschienenen Buch erwähnt Suttner zum erstenmal die internationale Friedensbewegung.
„მანქანის საუკუნე“ – 1888 წელს გამოცემულ ამ წიგნში ზუტნერი პირველად ახსენებს ინტერნაციონალურ სამშვიდობო მოძრაობას.

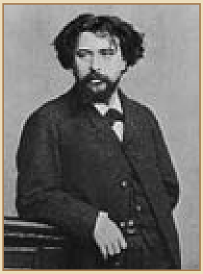

Im Haus des Dichters Alphonse Daudet gerät Suttner in Kontakt mit der Friedensbewegung.
პოეტ ალფონს დოდეს სახლში ზუტნერი კავშირს ამყარებს სამშვიდობო მოძრაობის წარმომადგენლებთან.

Nach Jahren am Kaukasus kehrt das Paar zurück nach Europa. In Paris erfährt Bertha von Suttner erstmals von der Existenz einer organisierten Friedensbewegung. Damit hat sie das Thema ihres Lebens gefunden.

კავკასიაში გატარებული წლების მერე, წყვილი ევროპაში ბრუნდება. პარიზში ბერთა ფონ ზუტნერი პირველად გებულობს ორგანიზებული სამშვიდობო მოძრაობის შესახებ. მან უკვე მონახა თავისი ცხოვრების თემა.

Die Waffen nieder!

ძირს იარაღი!

Die
Waffen nieder!
Eine Lebensgeschichte
von
Bertha von Suttner
181.—190. Tausend

Der Antikriegsroman wird weltweit zu einem der erfolgreichsten Bücher des 19. Jahrhunderts.
ომის წინააღმდეგ მიმართული რომანი XIX საუკუნის ერთ-ერთ ყველაზე უფრო წარმატებულ წიგნად იქცა მთელ მსოფლიოში.

Die Waffen nieder!
Monatsschrift zur Förderung der Friedens-Idee.
Baronin Bertha von Suttner.
Nr. 1. Berlin u. Wien, 1. Februar 1892. 1. Jahrgang.

Monatsschrift der österreichischen Friedensgesellschaft
ავსტრიის სამშვიდობო საზოგადოების ყოველთვიური გამოცემა

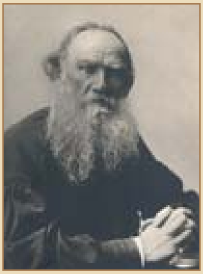

Auch der Pazifist Leo Tolstoi ist beeindruckt von Suttners Buch.
ზუტნერის წიგნით პაციფისტი ლევ ტოლსტოიც აღფრთოვანებულია.

Mitgliedskarte der österreichischen Friedensgesellschaft für Alfred Nobel, der Suttner großzügig unterstützt
ავსტრიის სამშვიდობო აზოგადოების წევრობის ბარათი ალფრედ ნობელისთვის, რომელიც ზუტნერს ხელგაშლილად ეხმარება.

Die nun berühmte Suttner als Motiv der Karikaturisten
ამჯერად უკვე სახელგანთქმული ზუტნერი, როგორც კარიკატურისტებ ის მოტივი.

„Die Waffen nieder!“ von 1889: ein leidenschaftliches und wegen der realistischen Schilderungen von Kriegsgreueln verstörendes Buch. Suttner entwickelt sich zur Vorkämpferin des Pazifismus. Fast im Alleingang gründet sie 1891 die Österreichische Friedensgesellschaft.

„ძირს იარაღი!“ 1889 წელს გამოქვეყნდა: დამატყვევებელი და ომის საშინელებათა რეალისტური აღწერების გამო შემძვრელი წიგნი. ზუტნერი ყალიბდება, როგორც პაციფიზმის წინამორბედი მებრძოლი. თითქმის მარტოდმარტო აფუძნებს იგი 1891 წელს ავსტრიის სამშვიდობო საზოგადოებას.

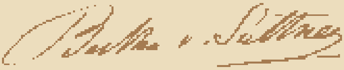

Kampf gegen den Antisemitismus

ბრძოლა ანტისემიტიზმის წინააღმდეგ

„Nur ein redliches Mittel gibt es,
Verfolgte vor Verfolgung zu schützen –
sich neben sie zu stellen.“

„მდევნელთაგან დევნილთა დაცვის ერთადერთი კეთილსინდისიერი გზა არსებობს – მათ გვერდით დგომა“. (ბერთა ფონ ზუტნერი)

„Gedanken zur Zionistenbewegung“ von Arthur von Suttner in Theodor Herzls Zeitung „Die Welt“
ართურ ფონ ზუტნერის „ფიქრები სიონისტთა მოძრაობაზე“, თეოდორ ჰერცლის გაზეთში „Die Welt“

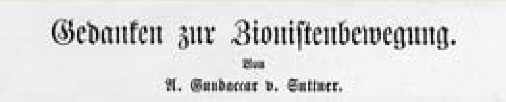
Gedanken zur Zionistenbewegung.
Von
A. Gundaccar v. Suttner.

„Der Judenstaat“ von Theodor Herzl, eine Tendenzschrift nach dem Vorbild von „Die Waffen nieder!“
თეოდორ ჰერცლის „ებრაელთა სახელმწიფო“, ზუტნერის წიგნის „ძირს იარაღი!“ გავლენით შექმნილ ნაწერთა ერთ-ერთი ტიპური ნიმუში

Arthur von Suttner
ართურ ფონ ზუტნერი

Theodor Herzl, der Begründer des Zionismus. Er ist mit den Suttners befreundet, steht dem „Anti-Verein“ aber skeptisch gegenüber.
თეოდორ ჰერცლი, სიონიზმის დამფუძნებელი. ზუტნერთან მეგობრობის მიუხედავად, ის „ანტი-კავშირის“ მიმართ სკეპტიკურად არის განმსჭვალული.

Zeitgenössische antisemitische Karikatur
იმდროინდელი ანტისემიტური კარიკატურა.

Prominente Mitglieder des „Anti-Vereins“:
Ludwig Ganghofer, Schriftsteller; Hermann Nothnagel, Mediziner; Johann Strauß Sohn, Komponist; Carl von Hasenauer, Architekt; Peter Rosegger, Schriftsteller; Richard von Krafft-Ebing, Psychiater

„ანტი-კავშირის“ თვალსაჩინო წარმომადგენლები:
ლუდვიგ განგჰოფერი, მწერალი; ჰერმან ნოთნაგელი, არქიტექტორი; იოჰანნ შტრაუს ზონი, კომპოზიტორი; კარლ ფონ ჰასენაუერი, არქიტექტორი; პეტერ როზეგერი, მწერალი; რიხარდ ფონ კრაფტ-ებინგი, ფსიქიატრი

Gegen den immer aggressiver werdenden Antisemitismus beziehen die Suttners klar Stellung. 1891 gründet Arthur den „Verein zur Abwehr des Antisemitismus“ und wird von Bertha leidenschaftlich unterstützt. Das Paar macht sich damit Nationalisten, Klerikale und Antisemiten zu Feinden.

უფრო და უფრო აგრესიულად მოქმედი ანტისემიტიზმის წინააღმდეგ ზუტნერები მკაფიო პოზიციას იკავებენ. 1891 წელს ართური აარსებს „ანტისემიტიზმის მოგერიების კავშირს და ბერთაც მხურვალედ თანაუდგას. წყვილი ამით ნაციონალისტთა, კლერიკალთა და ანტისემიტთა მტრობას იხვეჭს.

Internationale Kongresse

ინტერნაციონალური კონგრესები

Bei den jährlich stattfindenden Friedenskongressen hat Suttner ihre ersten großen öffentlichen Auftritte.
ყოველწლიურ სამშვიდობო კონგრესზე ზუტნერი პირველად გამოვიდა სიტყვით ფართო საზოგ ადოების წინაშე.

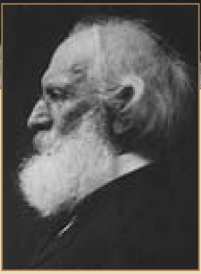

Drei wichtige Mitkämpfer der Suttner: der Deutsche Rudolf Virchow, der Schweizer Elie Ducommun und der Franzose Frédéric Passy
ზუტნერის სამი მნიშვნელოვანი თანამებრძოლი: გერმანელი რუდოლფ ფირხოვი, შვეიცარელი ელიე დუკომუნი და ფრანგი ფრედერიკ პასუ.

Alfred Nobel bleibt Suttner gegenüber skeptisch:
„Meine Fabriken werden vielleicht dem Krieg noch früher ein Ende machen als Ihre Kongresse: an dem Tag, da zwei Armeekorps sich gegenseitig in einer Sekunde werden vernichten können, werden wohl alle zivilisierten Nationen zurückschaudern und ihre Truppen verabschieden.“

ალფრედ ნობელი ზუტნერის მიმართ სკეპტიკურად განწყობილი რჩება:
„ჩემმა ფაბრიკებმა შესაძლოა ომს უფრო მალე მოუღონ ბოლო, ვიდრე – თქვენმა კონგრესებმა: იმ დღეს, როცა შესაძლებელი გახდება ერთმანეთის პირისპირ მდგომი ორი სამხედრო კორპუსის ერთ წამში განადგურება, ასეთი საშინელებით შეძრწუნებული ყველა ცივილიზებლი ერი თავის ჯარს დაითხოვს“.

Als nunmehr weltberühmte Frau knüpft Bertha von Suttner auf vielen Friedenskongressen Kontakte und arbeitet unermüdlich für die internationale Friedensbewegung.

ახლა უკვე საქვეყნოდ ცნობილი ბერთა ფონ ზუტნერი კავშირს აბამს მრავალ სამშვიდობო კონგრესთან და თავდაუზოგავად მუშაობს ინტერნაციონალური სამშვიდობო მოძრაობისთვის.

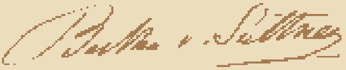

Der „Friedenszar“

„მშვიდობის მეფე“

„Völkerwille, blähe die Segel! Das Friedensschiff hat nun einen Kapitän... Wir sehen Land!“ Ein Beispiel für Suttners schwärmerische Hoffnung auf den „Friedenszaren“
„ხალხთა ნებავ, დაბერე აფრები! მშვიდობის გემს ახლა უკვე კაპიტანი ჰყავს... ჩვენ ვხედავთ ხმელეთს!“ ნიმუში „მშვიდობის მეფის“ მიმართ ზუტნერის დაუცხრომელი იმედისა.

Frau Suttner: So, Du schleifst Dein Bajonnett und das nennst Du, den Frieden wollen? – Der Russe: Ich schwöre Dir, so lange ich das Bajonnett schleife, wünsche ich den Frieden.
ქალბატონი ზუტნერი: მაშ, შენ მაგ შენს ხიშტს ლესავ და ამას მშვიდობის სურვილს ეძახი?
რუსი: გეფიცები, სანამ ამ ჩემს ხიშტს ვლესავ, მშვიდობის მეტი არაფერი მსურს.

„Der Friedensengel – ein finnländisches Märchen“ – Die Karikatur weist auf die Diskrepanz zwischen Nikolaus` Ankündigungen und dem brutalen Vorgehen seiner Armee in Finnland hin.
“მშვიდობის ანგელოზი – ფინური ზღაპარი” – კარიკატურა მიუთითებს ნიკოლოზის განცხადებებსა და ფინეთში მისი არმიის საზარელ ქმედებებს შორის სხვაობას.

„Der Zar und der Friedensengel“. Nikolaus II. küsst den abgemagerten Friedensengel, der vom russischen Bären bereits angenagt wird.
“მეფე და მშვიდობის ანგელოზი”. ნიკოლოზ II კოცნის დასუსტებულ და რუსული დათვის მიერ უკვე დაგლეჯილ მშვიდობის ანგელოზს.

Suttner setzt 1894 in den neuen Zaren Nikolaus II. große Hoffnungen. Tatsächlich erlässt der Zar ein „Friedensmanifest“ mit der Forderung nach Abrüstung und einer internationalen Friedenskonferenz. Seine Politik in Finnland und der Mandschurei straft ihn allerdings Lügen. Suttner verteidigt ihn lange – und verstört damit viele ihrer Mitstreiter.

ზუტნერი დიდ იმედებს ამყარებს 1894 წელს ახალ მეფეზე, ნიკოლოზ II-ზე. მეფე მართლაც გამოსცემს “სამშვიდობო მანიფესტს” განიარაღების და ინტერნაციონალური სამშვიდობო კონფერენციის მოთხოვნით. ფინეთსა და მანჯურიაში მისი პოლიტიკა კი ააშკარავებს მის სიყალბეს. ზუტნერი მას დიდხანს იცავს, რითაც აოგნებს თავის თანამებრძოლებს.

Die Haager Friedenskonferenzen

ჰააგის სამშვიდობო კონფერენციები

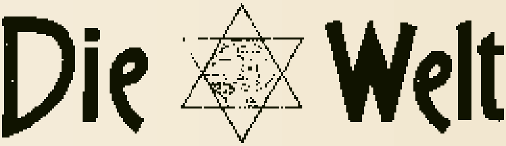

Suttner reist als Berichterstatterin für Theodor Herzls „Die Welt“ nach Den Haag und arbeitet dort auch für den Zionismus.
ზუტნერი, როგორც თეოდორ ჰერცლის “Die Welt”-ის წარმომადგენელი და მომხსენებელი, ჰააგაში მიემგზავრება და იქ სიონიზმისთვისაც მუშაობს.

Nach dem Haag!
Von Bertha v. Suttner.

Wien, 16. Mai.

Meine Koffer sind gepackt, morgen geht es nach dem Orte, wo „der Frieden geboren“ werden soll.

Nationaler Fanatismus, Völkerhass, Verfolgungs- und Verjagungswuth: das sind alles die Elemente des Krieges. Weil nun diese Dinge sich heute so aufdringlich hervorthun, sich auf die Tribünen der Volksvertretungen wagen, ohne kraftvoller Zurückweisung zu begegnen, glauben manche schliessen zu müssen, dass die der Haager Conferenz gestellte Aufgabe unerfüllbar sei. Umgekehrt aber könnte man schliessen, dass die Principien des Friedens, der Gerechtigkeit und der internationalen Solidarität, die jetzt eine so hohe, von allen Staaten sanctionierte Tribüne gefunden haben, und daher leicht zur Schaffung einer gesetzlichen Friedensinstitution gelangen können, auch leicht und schnell jene Kriegselemente aus der Welt schaffen werden.

„Nach dem Haag!...“
“ჰააგისაკენ!..”

„Europa beeile dich, dich zu verbrüdern, beeile dich, den Krieg unter deinen Nationen auszuschalten, sonst kann der nächste Zwischenfall dich zugrunde richten.“
“ევროპა, იჩქარე გამთლიანება, იჩქარე შენს ერებს შორის ომის აღკვეთა, თორემ მორიგი საშინელება ფსკერისკენ გაგაქანებს”

Der Friedensengel zeigt der Suttner die lange Nase.
მშვიდობის ანგელოზი ზუტნერს გრძელ ცხვირს უჩვენებს.

„O Bertha, wie riecht das schön!“ – die europäischen Staatsoberhäupter als Friedenspfeife rauchende Indianer.
ო, ბერთა, რა სურნელოვანი რამ არის! – ევროპის სახელმწიფოთა მეთაურები, როგორც ინდიელები, რომლებიც ერთად აბოლებენ მშვიდობის ყალიონს.

Auf Initiative des Zaren wird im Haag 1899 die erste Friedenskonferenz einberufen. Teilnehmer sind aber nicht Pazifisten, sondern Diplomaten, Staatsmänner und Militärs. Die Diskussion über Fragen der Abrüstung und des Kriegsrechts bringen kaum Ergebnisse.

მეფის ინიციატივით, 1899 წელს ჰააგაში მოწვეულია პირველი სამშვიდობო კონფერენცია. მაგრამ მონაწილეები არიან არა პაციფისტები, არამედ – დიპლომატები, სახელმწიფო მოხელეები და სამხედრო პირები. განიარაღებისა და ომის სამართლებლივ საკითხებზე დისკუსიები უშედეგოდ მთავრდება.

Albert von Monaco

მონაკოს პრინცი ალბერტი

Der Palast von Monaco. Suttners Postkarte an ihre Haushälterin in Wien mit der eigenhändigen Anmerkung: „Das ist meine Wohnung."
მონაკოს სასახლე. ზუტნერის მიერ ვენაში მისი სახლის საქმეთა მმართველისადმი გაგზავნილი საფოსტო ბარათი, ზუტნერისავე მინაწერით: „ბინად აქ ვცხოვრობ".

Fürst Albert von Monaco
მონაკოს პრინცი ალბერტი

Das berühmte Casino von Monte Carlo
მონტე კარლოს განთქმული კაზინო

Gruppenphoto nach der Gründung des Friedensinstituts in Monte Carlo; links Suttner, neben ihr Fürst Albert
მონტე კარლოში მშვიდობის ინსტიტუტის დაფუძნების შემდეგ გადაღებული ჯგუფური ფოტო; მარცხნივ — ზუტნერი, მის გვერდით — პრინცი ალბერტი

Auch Fürst Albert von Monaco engagiert sich unter Suttners Einfluss für die europäische Friedensbewegung. Sie erhofft ihn allerdings vergeblich als künftigen Geldgeber.

ზუტნერის გავლენით, პრინცი ალბერტიც აქტიურად მონაწილეობს ევროპულ სამშვიდობო მოძრაობაში. თუმცა, ზუტნერს მისი, როგორც მომავალი დამფინანსებლის, იმედი ამაოდ აქვს.

Amerika

ამერიკა

Von ihren Reisen schickt Suttner ihrer Haushälterin Kathi Buchinger zahlreiche Postkarten.
მოგზაურობის დროს, ზუტნერი თავისი სახლის საქმეთა მმართველს – კატი ბუხინგერს – მრავალ საფოსტო ბარათს უგზავნის

„Das ist der Hafen von San Franzisco, wo ich heute wohlauf angekommen bin."
“ეს სან ფრანცისკოს ნავსადგურია, სადაც დღეს მშვიდობით გადმოვედი”.

Suttner mit amerikanischen Frauenrechtlerinnen, neben ihr sitzend die Frau des Zeitungskönigs William R. Hearst
ზუტნერი ამერიკელ ფემინისტებთან ერთად, მის გვერდით ზის გაზეთების მეფის რ. ჰერსტის მეუღლე.

Der amerikanische Großindustrielle Andrew Carnegie fördert die Friedensbewegung mit Millionenbeträgen.
ამერიკელი მსხვილი მეწარმე ანდრევ კარნეგი სამშვიდობო მოძრაობას მილიონობით დოლარით თანაუდგას.

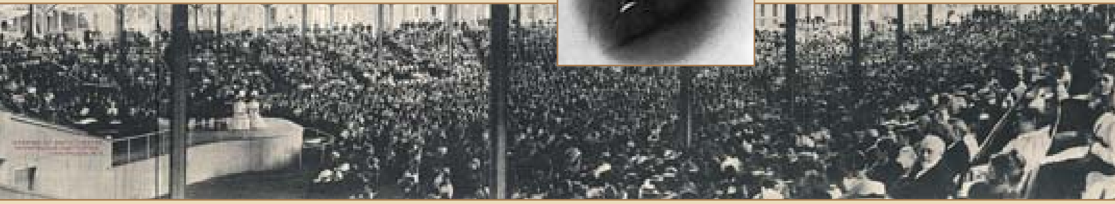

Das Amphitheater von Chautauqua, N. Y. Vor Tausenden hält Suttner ihre englischen Friedensvorträge.
ჩაუტაკუას ამფითეატრი, ნიუ იორკი. ათასობით მსმენელის წინაშე ზუტნერი ინგლისურ ენაზე თავის სამშვიდობო სიტყვას წარმოთქვამს.

Die größten Erfolge hat Suttner in den USA, wo sie auch als Idol der Frauenbewegung gilt. Trotz Altersbeschwerden reist sie auf der ständigen Suche nach Gönnern der Friedensbewegung 1904 und 1912 nach Amerika.

დიდი წარმატება აქვს ზუტნერს აშშ-ში, სადაც ის ასევე ქალთა მოძრაობის კერპად არის აღიარებული. ხანდაზმულობის მიუხედავად, იგი, 1904 და 1912 წლებში, ამერიკაში მიემგზავრება სამშვიდობო მოძრაობისთვის სპონსორთა მოსაძიებლად.

Der Nobelpreis

ნობელის პრემია

Suttner in ihrem Arbeitszimmer in Wien. Im Hintergrund das palmzweiggeschmückte Bild des 1902 verstorbenen Arthur
ზუტნერი ვენაში, თავის სამუშაო ოთახში. კედელზე – 1902 წელს გარდაცვლილი ართურ ზუტნერის პალმის რტოებით შემკული სურათი

Die elegante Witwe als Vortragende
მოხდენილი ქვრივი, როგორც მომხსენებელი

Die Nachricht von der Zuerkennung des Nobelpreises erreicht Suttner 1905 während einer Vortragsreise in Deutschland.
1905 წელს გერმანიაში მოხსენების წასაკითხად გამგზავრებული ზუტნერი ღებულობს უწყებას მისთვის ნობელის პრემიის მინიჭების შესახებ.

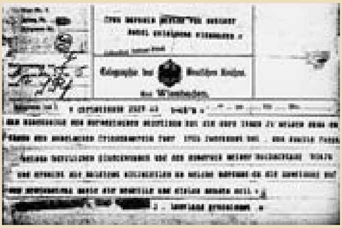

Längst ist Suttner für die Karikaturisten zur verhöhnten „Friedens-Bertha" geworden: „Es ist sehr beschämend für die Natur, daß sie mich uzen will."
დიდი ხანია, რაც ზუტნერი კარიკატურისტებისთვის დაცინვის ობიექტად ქცეულ "მშვიდობის ბერთად" არის ქცეული: "ბუნებისთვის ერთობ სამარცხვინოა, რომ მას ჩემი დაცინვა სურს".

Suttners engster Mitarbeiter, der Publizist Alfred Hermann Fried; im Jahr 1911 erhält auch er den Friedens-Nobelpreis.
ზუტნერის უახლოესი თანამშრომელი, პუბლიცისტი ალფრედ ჰერმან ფრიდი;
1911 წელს ისიც მშვიდობის დარგში ნობელის პრემიის ლაურეატე ხდება.

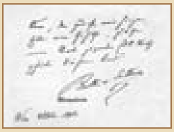

Widmung Suttners an Fried: „Dem, der zuerst mein Jünger, später mein Gehilfe, zuletzt mein Stab geworden (A. H. Fried) gehört dieser Band."
ზუტნერის მიძღვნა ფრიდისადმი: "იმას, ვინც ჯერ ჩემი მოწაფე, მერე ჩემი თანაშემწე, ბოლოს კი ჩემი ბურჯი გახდა (ა. ჰ. ფრიდი), ეკუთვნის ეს წიგნი".

Ohne Suttner gäbe es den Friedens-Nobelpreis nicht, was ihr durchaus bewusst ist. Dass sie in den ersten Jahren bei der Vergabe übergangen wird, enttäuscht sie sehr. Sie braucht dringend Geld: für die Friedensbewegung – und für sich selbst.

ზუტნერი რომ არა, მშვიდობის დარგში ნობელის პრემია არ იარსებებდა, რაც მისთვისაც კარგად არის ცნობილი. ის, რომ დაარსების პირველ წლებში მას ეს პრემია არ მიენიჭა, გულს სწყვეტს. მას სასწრაფოდ სჭირდება ფული: როგორც სამშვიდობო მოძრაობისთვის, ისე – თავისთვის.

Vor dem großen Krieg

დიდი ომის წინ

Bis zuletzt kämpft Suttner darum, den drohenden Krieg zu verhindern.
ზუტნერი უკანასკნელ წუთამდე იბრძვის მოახლოებული ომის შესაჩერებლად.

„Die Menschen begreifen nicht, was vorgeht ... Warum tut ihr nichts, ihr jungen Leute? Euch geht es vor allem an! Wehrt euch doch, schließt euch zusammen! Laßt nicht immer alles uns paar alte Frauen tun, auf die niemand hört.“
(Suttner zu Stefan Zweig)

“ადამიანები ვერ ხვდებიან, საქმე რას ეხება... რატომ არაფერს იღონებთ, ახალგაზრდებო? ეს პირველ რიგში თქვენ გეხებათ! თავი დაიცავით, გაერთიანდით! ნუ იქნებით ყოველთვის ჩვენს იმედად - ორიოდე ხანდაზმული ქალის იმედად, რომელსაც არავინ უსმენს.”
(ზუტნერი შტეფან ცვაიგს)

Österreich-Ungarn und das Deutsche Reich: „Solch treue Brüderschaft im Krieg Verleiht uns Mut und Kraft und Sieg!“
ავსტრეთ-უნგრეთი და გერმანიის სახელმწიფო: “ომში ასეთი ერთგული ძმობა მოგვანიჭებას გამბედაობას და ძალას და გამარჯვებას!”

„Der Balkan versinkt im Blut“:
1. Balkankrieg 1911,
2. Balkankrieg 1913,
3. Balkankrieg 1914
als Auslöser des Weltkrieges.
“ბალკანესი სისხლში იხრჩობა”:
ბალკანეთის I ომი, 1911;
ბალკანეთის II ომი, 1913;
ბალკანეთის III ომი, 1914,
როგორც მსოფლიო ომის გამომწვევი

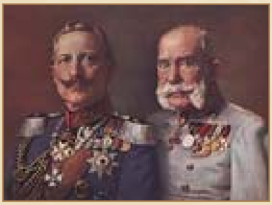

In verhängnisvoller „Nibelungentreue“ verbündet: der österreichische Kaiser Franz Josef (rechts) und der deutsche Kaiser Wilhelm II.
„სიკვდილის კარამდე ერთგულების“ ავბედითი ფიცით შეკრულნი: ავსტრიის იმპერატორი ფრანც იოზეფი (მარჯვნივ) და გერმანელი იმპერატორი ვილჰელმ II

In allen Staaten wird hektisch aufgerüstet. Suttner warnt verzweifelt vor einem großen Krieg – und wird ausgelacht. Eine Woche nach ihrem Tod am 21. Juni 1914 wird der österreichische Thronfolger Franz Ferdinand in Sarajewo erschossen, einen Monat später erfolgt die Kriegserklärung Österreich-Ungarns an Serbien: der Erste Weltkrieg beginnt ...

ყველა სახელმწიფო გამალებული იარაღდება. ზუტნერი სასოწარკვეთილი წინასწარმეტყველებს დიდ ომს – და ამის გამო დასცინიან. 1914 წლის 21 ივნისს მისი გარდაცვალებიდან ერთი კვირის მერე, სარაევოში მოკლულ იქნა ავსტრიის ტახტის მემკვიდრე ფრანც ფერდინანდი, ერთი თვის მერე კი ავსტრეთ-უნგრეთი ომს უცხადებს სერბეთს: იწყება პირველი მსოფლიო ომი...

Suttner und der Nobelpreis

ზუტნერი და ნობელის პრემია

2004 Wangari Maathai
2003 Shirin Ebadi
2002 Jimmy Carter
2001 Die UNO und ihr Generalsekretär Kofi Annan.
2000 Kim Dae Jung
1999 Médicins sans Frontières
1998 John Hume und David Trimble
1997 Internationale Kampagne für das Verbot von Landminen und Jody Williams
1996 Carlos Felipe Ximenes Belo und Jose Ramos-Horta
1995 Joseph Rotblat und Pugwash Conferences on Science and World Affairs
1994 Jassir Arafat, Shimon Peres und Yitzhak Rabin
1993 Nelson Mandela und Frederik Willem de Klerk
1992 Rigoberta Menchú Tum
1991 Aung San Suu Kyi
1990 Michail Gorbatschow
1989 Tenzin Gyatso, 14. Dalai Lama
1988 Die Friedenstruppen der Vereinten Nationen
1987 Oscar Arias Sanchez
1986 Elie Wiesel
1985 International Physicians for the Prevention of Nuclear War
1984 Desmond Mpilo Tutu
1983 Lech Walesa
1982 Alva Myrdal
1981 UNHCR
1980 Adolfo Pérez Esquivel
1979 Mutter Teresa
1978 Anwar as-Sadat und Menachem Begin
1977 Amnesty International
1976 Betty Williams und Mairead Corrigan
1975 Andrej Sacharow
1974 Seán Mac Bride und and Eisaku Sato
1973 Henry Kissinger und Le Duc Tho (verzichtete auf den Preis)
1972 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1971 Willy Brandt
1970 Norman Borlaug
1969 Internationale Arbeitsorganisation
1968 René Cassin
1967 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1966 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1965 UNICEF
1964 Martin Luther King
1963 Internationales Komitee vom Roten Kreuz und die „Ligue des Sociétés de la Croix-Rouge“
1962 Linus Pauling
1961 Dag Hjalmar Agne Carl Hammarskjöld
1960 Albert John Lutuli
1959 Philip Noel-Baker
1958 Georges Henri Pire
1957 Lester Bowles Pearson
1956 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1955 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1954 UNHCR
1953 George Catlett Marshall
1952 Albert Schweitzer
1951 Léon Jouhaux
1950 Ralph Bunche
1949 Lord John Boyd Orr von Brechin.
1948 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1947 Die Quäker vertreten durch „The Friends Service Council“ und „The American Friends Service Committee“
1946 Emily Greene Balch und John Raleigh Mott
1945 Cordell Hull
1944 Internationales Komitee vom Roten Kreuz
1943 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1942 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1941 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1940 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1939 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1938 Office International Nansen pour les Réfugiés
1937 Cecil of Chelwood
1936 Carlos Saavedra Lamas
1935 Carl von Ossietzky
1934 Arthur Henderson
1933 Sir Norman Angell
1932 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1931 Jane Addams und Nicholas Murray Butler
1930 Lars Olof Jonathan Söderblom
1929 Frank Billings Kellogg
1928 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1927 Ferdinand Buisson und Ludwig Quidde.
1926 Aristide Briand und Gustav Stresemann
1925 Austen Chamberlain und Charles Gates Dawes
1924 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1923 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1922 Fridtjof Nansen
1921 Karl Hjalmar Branting und Christian Lous Lange
1920 Léon Victor Auguste Bourgeois
1919 Thomas Woodrow Wilson
1918 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1917 Internationales Komitee vom Roten Kreuz
1916 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1915 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1914 Kein Preis verliehen – პრემია არავის მინიჭებია
1913 Henri la Fontaine
1912 Elihu Root.
1911 Tobias Michael Carel Asser und Alfred Hermann Fried
1910 Bureau International Permanent de la Paix
1909 Auguste Marie Francois Beernaert und Paul Henribenjamin Balluet d´Estournelles de Constant
1908 Klas Pontus Arnoldson und Fredrik Bajer
1907 Ernesto Teodoro Moneta und Louis Renault
1906 Theodore Roosevelt
1905 Bertha von Suttner
1904 Institut de Droit International
1903 Sir William Randal Cremer
1902 Élie Ducommun und Charles Albert Gobat
1901 Jean Henri Dunant und Frédéric Passy

Zwanzig Jahre dauerte die enge Freundschaft zwischen Bertha von Suttner und Alfred Nobel. Immer wieder versuchte Suttner, den Millionär zur Stiftung einer großen Summe für die Friedensbewegung anzuregen. Noch eine Woche vor seinem Tod im Jahr 1896 hatte sie ihm geschrieben: „Und auch darum bitte ich Sie mit erhobenen Händen: ziehen Sie niemals Ihre Unterstützung zurück – niemals, selbst nicht jenseits des Grabes, das uns alle erwartet.“ Von seinem Testament wusste sie damals noch nichts.

ოცი წელი გრძელდებოდა მჭიდრო მეგობრობა ბერთა ფონ ზუტნერსა და ალფრედ ნობელს შორის. კვლავ და კვლავ ცდილობდა ზუტნერი, მილიონერს დიდი თანხა გაეღო სამშვიდობო მოძრაობის ფონდის დასაარსებლად. ნობელის გარდაცვალებამდე ერთი კვირით ადრეც კი, ზუტნერი მას სწერდა: „და ამას გთხოვთ ხელაპყრობილი: არასდროს თქვათ უარი დახმარებაზე – არასდროს, სამარეშიც კი არა, რომელიც ყველას მოგველის“. მისი ანდერძის შესახებ ზუტნერმა მაშინ არაფერი იცოდა.